

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Formannskapet - Bjugn kommune	
	Kommunestyret - Bjugn kommune	

Saksbehandler: Tor Langvold

Organisasjonsstruktur og organisasjonsutvikling i Bjugn kommune fra 01.07.2014

Sakens bakgrunn og innhold:

Den økonomiske utviklingen i kommunen begynte å bli anstrengt i 2011. Regnskapet viste et underskudd på nesten 6 mill kroner. Dette underskuddet ble vanskelig å dekke inn i 2012 og det ble fra rådmannens side antydnet at vi hadde en bærekraftig økonomi til å holde 325 årsverk i drift. På det meste hadde vi 344 årsverk. Etter hvert ble det innført stillingsstopp uten at det har særlig betydning for de store tjenestoområdene som barnehage, skole og pleie og omsorg. Likevel registrerte vi 337 årsverk ved siste årsskifte, og rådmannen etterlyste sterkere virkemidler under behandlingen av årsberetningen for 2013 hvis vi skulle nå målsettingen om 325 årsverk. Oppsigelsesinstituttet (naturlig avgang ved oppnådd pensjonsalder) må tas i bruk for å komme ned på 325 årsverk. Uten en grundig strukturdebatt, vil et slikt tiltak svekke kommunen som tjenesteleverandør på mange "smale" områder. Det vil påvirke innbyggernes rettssikkerhet og er ikke en god løsning i det store bildet.

Tjenestestrukturen i Bjugn har ennå levninger fra 1964 i seg. Det gjelder særlig innenfor grunnskole og kirke. Senere har barnehagestrukturen også gått i samme og gamle fotefar. Dette fører bl.a. til at vi må drifte en kostbar infrastruktur når det gjelder bygninger foruten at vi får små og sårbare fagmiljøer. Kravene til bygningsmessig utførelse og kvalitet har skutt i været de 10 siste årene. Rådmannen nevner i farten kravet til universell utforming og kravet til HMS/inneklima. Også krav til ansattes arbeidsplassforhold øker.

Siden høsten 2012 har vi arbeidet i prosess med Ørland kommune om frivillig kommunesammenslåing. Nå skal vi være med i en nasjonal kommunereform som har som mål å skape større og mer robuste kommuner som skal greie tjenesteproduksjonen selv uten å måtte ty til interkommunalt samarbeid.

Når politikerne har bestemt retning og mål, må administrasjonen og de ansatte sette i gang å utvikle den nye organisasjonen. Hvis det hadde blitt frivillig sammenslåing med nabokommunen i sørvest, så hadde den nye kommunens ledelse hatt ca ett til ett og et halvt år på seg til å modellere den nye organisasjonen. Dette er et svært krevende arbeid i tillegg til at løpende tjenester skal utføres.

Nå tyder ting på at kommunene får max 2 år på seg til å finne framtidige løsninger. Uansett hvilke politiske muligheter som velges, må den administrative ledelsen og de ansatte slutføre dannelsen med ny organisasjon samtidig som eksisterende tjenester produseres.

Dette er for rådmannen et viktig bakteppe når organisasjonsstrukturen i Bjugn kommune skal drøftes.

Rådmannen kunne skrevet side opp og side ned om New Public Management, balansert målstyring, flat struktur og andre teknikker og verktøy som kommune-Norge bruker i dag. Eller problematisert påstanden om demokratisk underskudd på lokalplanet, enten det gjelder regjeringens bruk av øremerkede midler eller styringen av et omfattende interkommunalt samarbeid etter vertskommunemodellen og bruk av IKS'er.

Anledningen nå er etter rådmannens oppfatning ikke stor nok til å gå bredt og tungt inn i denne problematikken. Framtida kommer fortære på lokalpolitikere nå enn bare for 7-8 måneder siden. Og det blir rikelig anledning til å diskutere organisasjonsmodell for årene fra 2020 til 2050-70 om ikke alt for lenge.

I tillegg har vi nå gode utsikter til en økonomisk lettere hverdag uten å måtte innføre eiendomsskatt i hele kommunen for å komme ut av nedskjærdingsknipa.

Likevel maner fylkesmannen oss til å ta den økonomiske situasjonen på alvor.... *Ser at mulighetsrommet er svekket for våre kommuner, og at det går mot strammere tider. Tilbakeføring av selskapsskatteordningen kommer nok i 2016 (hvor de fleste av våre kommuner trolig vil tape), og i det nye IS(inntektssystemet) som kommer i 2017 skal man se på de regionpolitiske tilskudd, skatteelementet, og kostnadsnøklerne. Fremtidig kommunestrukturstørrelser vil nok også bli tatt med i disse vurderingene. Blir nok tøft fremover – viktig å få synliggjort dette for politisk ledelse slik at det blir tatt grep tidlig.*

Hvis kommunestyret velger å ta signalene fra fylkesmannen alvorlig nå når budsjettet salderes, kommer man ikke unna en strukturdebatt som grunnlag for å redusere antall årsverk. Reduksjonen bør i så fall skje gjennom naturlig avgang og kanskje må vi ty til oppsigelser. Rådmannen ber om å bli presentert en liste med høyt presisjonsnivå over oppgaver som skal reduseres/fjernes som grunnlag for å starte en prosess med arbeidstakerorganisasjonene. I en tilsvarende prosess i vår, ble det enighet om å bruke kriteriene kompetanse og ansiennitet ved overflytting av arbeidstakere. Derfor må rådmannen få seg forelagt en liste over tjenester som skal beskjæres, evt. fjernes helt hvis kommunestyret bestemmer et tak på 325 årsverk fram til ny kommunestruktur er bestemt.

Rådmannen er i dialog med nabokommuner om framgangsmåte ved reduksjoner i arbeidsstokken.

Selve organisasjonsstrukturen bør ikke endres nå.

Rådmannen minner kommunestyret om sitt arbeidsgiveransvar i en omstillingstid. Våre ansatte er vår viktigste ressurs. De må pleies og tas vare på i en tid med stor usikkerhet om morgendagen for dem og jobben deres.

Hvis vi følger tankegangen til Geir Vinsand, vil vi på Fosen kunne få 50-100 nye årsverk ved overføring av oppgaver fra stat, regional stat og fylkeskommune når det nye kommunekartet er tegnet.

Det er ingen ulempe om vi posisjonerer oss slik framover, spesielt når det gjelder å holde på god og viktig kompetanse, at mange av de evt. nye kommunale arbeidstakerne bor her eller blir boende her etter 2020.

Hva har vi gjort siden sommeren 2013 i organisasjonsmessig sammenheng?

Vi har redusert antall enheter med 2.

Vi har vedtatt en annen profil på tjenestene i SAVA AS.

Vi er med i prosjektet Døgnåpen Digital Forvaltning.

Vi driver kontinuerlig utvikling av arbeidsmiljøet for å høyne nærværsprosenten.

Vi har prosjektfinansiert noen få årsverk

Der det er mulig, foretar vi interne utlysninger og tilsetninger. Det er ikke alltid at det fører til færre årsverk totalt sett.

En mer utfyllende liste over endringer kan dere lese om i salderingssaken.

Vurdering:

Vår organisasjonsstruktur har ligget fast siden 2006. Vi er preget av stabilitet og kontinuitet, men vi evner samtidig å løfte fram innovasjon og utvikling fordi vi har kompetente og dyktige medarbeidere.

Tiden i dag krever ro framfor å bruke mye energi på organisatoriske prosesser, som noen ganger kan være nødvendige for å oppnå økonomisk balanse.

De politiske partiene lanserte i fjor sommer forslag til reduksjoner i slutten av en prosess som involverte treparten i kommunesamarbeidet. Noen av forslagene er gjennomført, men ikke alle.

Ønsker kommunestyret å redusere antall årsverk ytterligere fra dagens nivå samtidig som vi vokser i folketall og skal gjennomføre en krevende kommunestrukturprosess med stor grad av usikkerhet for de ansatte, krever rådmannen å få en liste over de tjenester som skal reduseres eller fjernes før nedbemanningsprosessen starter. Det er ikke umulig å komme ned på 325 årsverk, men etter rådmannens oppfatning krever det en strukturendring i grunnskolen fra 1. august 2015.

Folkehelsevurdering:

Rådmannen går ikke inn i en vurdering av dette perspektivet i denne saken på nåværende tidspunkt. Det eneste som er sikkert i kjølvannet av Samhandlingsreformen, er at dette vil ha stor betydning for valg av framtidig, foretrukket samfunn for de nye arbeidstakerne som vi må ha for å oppfylle kravene til tjenesteproduksjonen.

Oppsummering:

Tiden er ikke moden for en storstilt endring av organisasjonsstrukturen i Bjugn kommune pga av to forhold:

Vi vokser i folketall.

Vi skal delta i en regjerings- og Stortingsstyrt kommunereform.

En reduksjon av antall årsverk til 325, krever strukturendring og en tydelig prioritering av oppgaver som skal fjernes/reduseres.

Ordførerens innstilling:

1. Bjugn kommune beholder inntil videre nåværende organisasjonsstruktur.
2. Kommunestyret ber rådmannen utrede struktursak om framtidig grunnskole drift som behandles i kommunestyret i høst.
3. Rådmannen legger fram forslag samtidig med skolestruktursaken om ytterligere reduksjon av inntil 6 årsverk der flere kriterier enn kompetanse og ansiennitet vurderes.